

Akt nr:

P-F2a-LS80/56

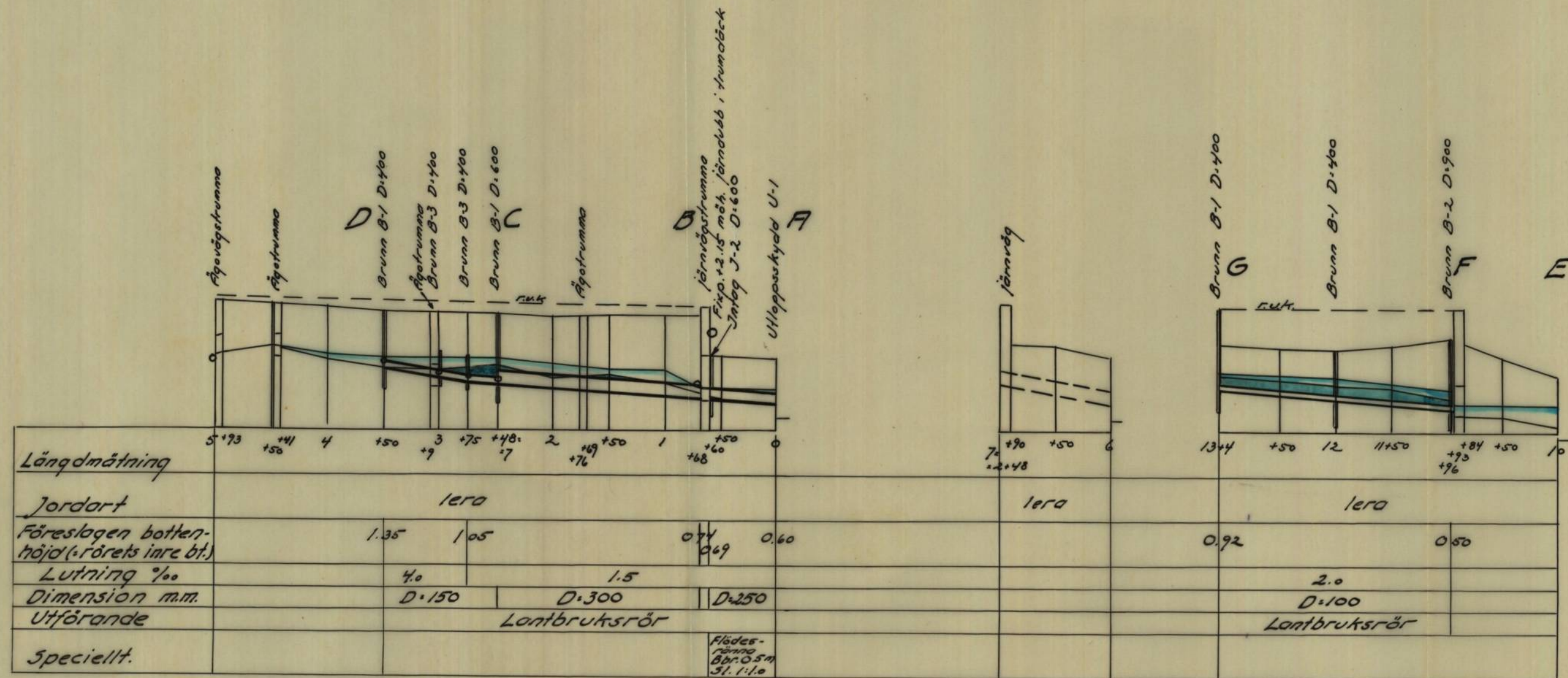
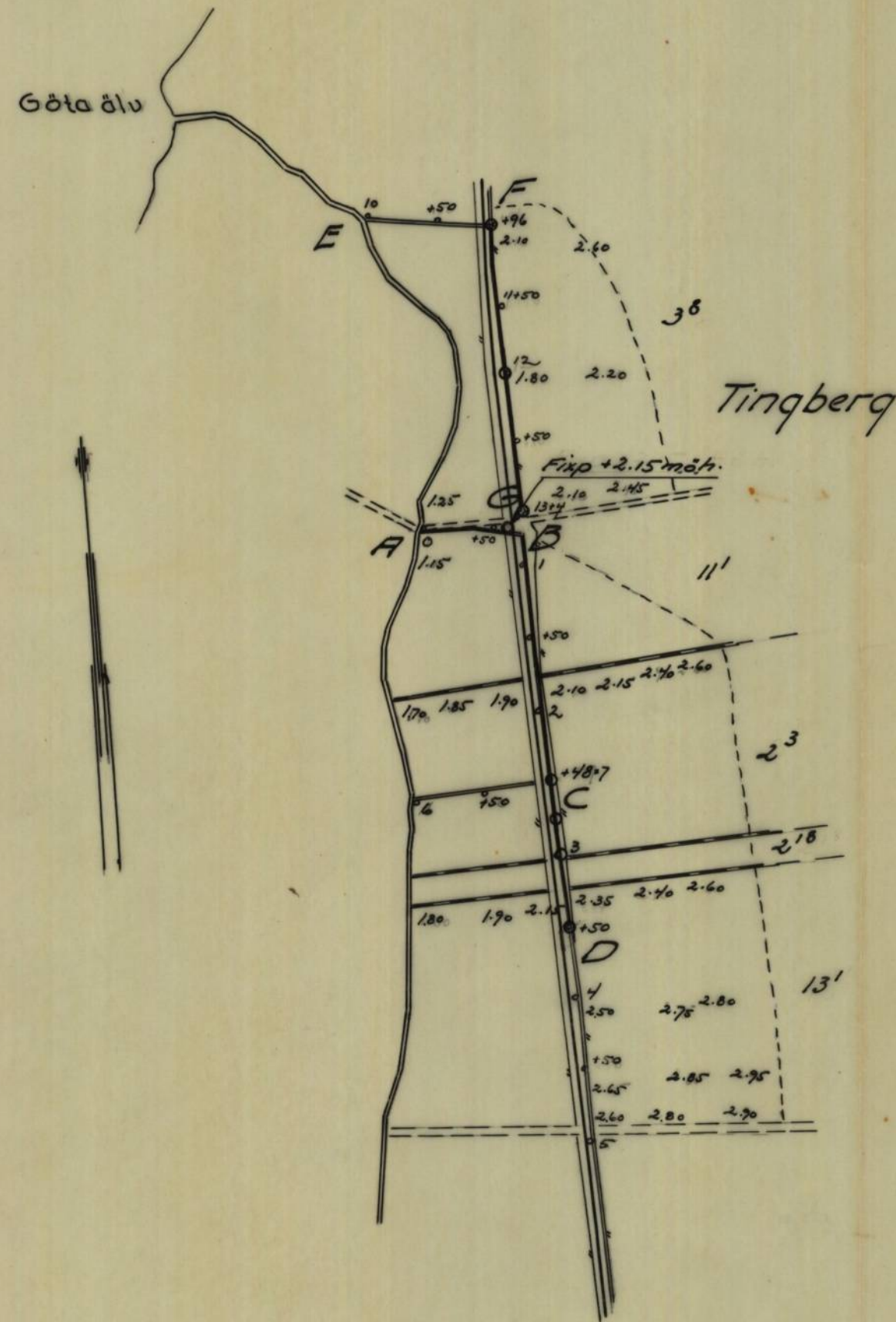
AU\$P-F2a-LS80/56

80

Tingbergs dikningsföretag 1956

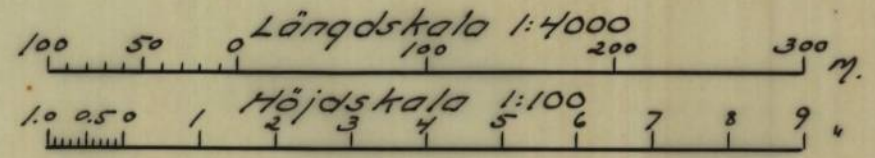
i St. Peders socken,

Älvsborgs län.

Vattenstånd i Göta älv enl. SMHI

HHVY +2.60
NHVY +1.50
NMVY +0.50
NLVY -0.30
LLVY -0.70

FÖRSLAG TILL

Tingbergs dikningsföretag 1956

S:t Peders

SOCKEN (HÄR) AV Ålvsborgs

UPPRÄTTAT ÅR EN 1956 (UTAN) SAMBAND MED SYNEFÖRRÄTTNING ENL. VATTENLAGEN AV

ORIGINAL

Antal Ritn. St. 1

KUNGL. LANTBRUKSSTYRELSENS ARKIV

Nr 80

plan Rödén

Lantbruksingeniör

52/0821-257-9

P-F2a-LS 80/56

1

H a n d l i n g a r

tillhörande

Tingbergs dikningsföretag 1956

i St. Peders socken,

Älvsborgs län,

upprättade av

Jan Petén
lantbruksingenjör.

*Arkiv innehåller 20 skrivena och paginerade
sidor.*

Här till hör 1 sk. ritning

Fastighetens eller företagets namn Ting-bergs diknings- företag 1956		socken i S:t Peders socken		Diarie nr Li 50/56
Län Älvsborg	Förslagsställare Lantbruksing. J. Rödén			Företag nr
Aktförvararens titel, namn, adress och tel. Baningenjör B. Danielsson, 33 bansektionen, Göteborg				Creg nr
				Till planen hör 1 blad ritningar (rotade — i akten)
Samfällighet m. m.	Areal varå alstringsbåtnad uppskattats		Jordförbättring (alstrings- och bruknings- båtnad) kr	Kostnad kr
	åker, tomt ha	annan mark ha		
Område I	4.75			3.200
" II	2.00			1.320
Summa	6.75			4.520

Uppgifter angående av planen berörda brukningsenheter

Brukningsenhet Ägare och brukare (ägare=ä, brukare=b, ägare och brukare=äb)	A r e a l			Del i kostna- derna kr
	åker ha	kult. bete ha	prod. skog ha	
Statens Järnvägar				
Tingberg 11 ¹				
äb. Helge Gustafsson	9.0	2.3	8.3	
Tingberg Gossag. 2 ¹⁸				
— Rättareg. 3 ¹⁸				
Erik Jonasson	5,5	—		
Tingberg 13 ¹				
Aug. Andersson	14,0	3,5	10,0	
Tingberg Gossag. 2 ³⁰				
Karl Östlund	9,3	—	10,0	
Tingberg Rättareg. 3 ⁸				
Åke Nilsson	7,0	—	4,3	

UTLÅTANDE

- 1) Dikningsföretagets belägenhet
- 2) Rättsliga förhållanden, överenskommelse och kostnadsfördelning
- 3) Uppgift om eventuellt tidigare statsunderstöd till torrläggning av ifrågavarande mark
- 4) Nederbördsområde och dimensionsberäkning
- 5) Jordartsbeskrivning
- 6) Underhåll
- 7) Arbetstid
- 8) Förteckning över tidigare ej nämnda bilagor (Värderingslängd, kostnadsförslag, grävningstabell, arbetsbeskrivning, typritningar)

Mom. 1.

Bilaga

Företaget är beläget c:a 1 km söder Lödöse hållplats å järnvägs-
linjen Alvhem - Lilla Edet.

Mom. 2.

Området ingår delvis i Tingberg - Klostrets m.fl. hemmans dik-
ningsföretag av år 1910. Vid järnvägens anläggande omkring år 1905
upptogs utmed järnvägens östra sida de avlopp, varom nu är fråga.
Eftersom järnvägen skar av de befintliga åkerdikena till den bäck,
som ingår i ovannämnda torrlägningsföretag från år 1910 och som
avrinner till Göta älv, har enligt uppgift järnvägens ägare fram
till 1940 regelbundet rensat järnvägsdiket till ett för torrlägg-
ningen tillfredsställande djup.

På därom av markägarna gjord framställning till järnvägens ägare
har baningenjören vid 33 bansektionen begärt (Bilaga nr 1) utred-
ning om kostnaderna för järnvägsdikets igenläggande med rör. Sam-
tidigt har baningenjören begärt förslag till fördelning av anlägg-
ningskostnaderna mellan å ena sidan Statens Järnvägar och å andra
sidan berörda markägare.

Utredningen om kostnadernas fördelning redovisas närmare i de
till detta utlåtande fogade bilagorna "Kostnadsfördelning" och
"Kostnadsfördelningslängd".

Om denna kostnadsfördelning godkännes av alla parter och fö-
rening härom upprättas är den dock icke gällande mot annan än den
som undertecknat densamma. Men då det här är fråga om nedläggande
den

4

av betongrör med en livslängd på c:a 100 år torde sistnämnda problem knappast ha någon reell betydelse.

Mom. 3.

Statsunderstöd i form av lån från odlingslånefonden har troligtvis utgått till 1910 års företag.

Mom. 4.

Nu ifrågasatt företag har uppdelats i två helt skilda områden, nämligen Område I som omfattar marker tillhörande Tingberg 13¹ (äg. Aug. Andersson), Tingberg Gossag. 2¹⁸ (äg. Erik Jonasson), Tingberg Gossag. 2³⁰ (äg. Karl Östlund) samt Tingberg 11¹ (äg. Helge Gustafsson) samt Område II, som omfattar marker tillhörande Tingberg Rät-tareg. 3⁸ (äg. Åke Nilsson).

Nederbördsområde och dimensionering för de båda områdena framgår närmare av hithörande dimensioneringstabell Bil. 4 och profilritning Bil. 8.

Mom. 5.

Jordarten inom området utgöres av en mullrik gyttjehaltig mellan-lera i mycket god kultur.

Mom. 6.

Vad underhållet av de täckta ledningarna beträffar omfattar detta huvudsakligen en regelbunden rensning av företagets samlingsbrunnar. Detta underhåll bör, som även angives i Bil. 2, ombesörjas och bekostas av berörda markägare.

En förutsättning för att rör skall kunna nedläggas å sträckan A - B (Område I) är att bäcken från A till Göta älv upprensas så att medelvattenytan vid A ej överstiger + 0,60. Detta rensningsarbete åligger dikningsföretaget av år 1910.

Mom. 7.

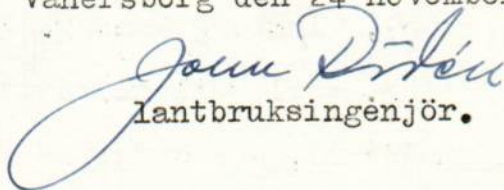
Arbetstiden för dikningsarbetets utförande bör ej överstiga 5 år.

Mom. 8.

Till föreliggande utlåtande fogas följande tidigare ej nämnda bilagor:

Kostnadsförslag	Bil. 5
Arbetsbeskrivning	" 6
Typritningar	" 7
Plan- och profilritning	" 8

Vänersborg den 24 november 1956.

lantbruksingenjör.

St
4

Ansökan om biträde
vid förrättning

Cregnr

Datumstämpel

Till Lantbruksnämnden

Vänersborg
(adressort)

Härmed anhålles om biträde med (markera tillämplig ruta med x)

- ☐ råd, upplysning, upprättande
av arbetsplan e.d.
- ☐ arbetsledning e.d.
- ☐ avsyning e.d.

avseende (markera tillämplig ruta med x)

- ☐ nyodling

..... ha

☐ invallning

..... ha

☐ ekonomibyggnad
- ☐ stenröjning

..... ha

☐ ägovägar

..... m

☐ gödselvårdsanläggning
- ☐ jordkörning

..... ha

☐ mindre avlopp

..... m

☐ siloanläggning
- ☐ betesförbättring

..... ha

☒ större avlopp

..... m

☐ köp av mark
- ☐ täckdikning

..... ha

☐ kloakledning

..... m

☐ köp av inventarier

☐ annat slag av förrättning:

Egendomens (brukningsenhetens) namn
Trångberg m. fl.

Kommun
St Peter

Jordregisterbeteckningar

Egendomens (brukningsenhetens) totalareal	ha	Åker	ha	Kultiverad betesmark	ha	Äng	ha	Skogsmark	ha
Närmaste järnvägsstation el. busshållplats samt avstånd dit					Egendomen har utfartsväg till landsvägen mellan				
Avstånd mellan egendomen och landsvägen					Är utfartsvägen framkomlig med bil?				
					☐ ja ☐ nej				

Beröres järnväg, landsväg, flottled, damm e.d. av förrättningen (uppgiv vilket)

Andra fastigheter som beröres av förrättningen

Sökanden är:
☐ ägare ☐ brukare
av ovannämnda egendom
(brukningsenhet)

Tid då förrättningen önskas utförd

Telefon

Trångberg
(postadress)
Storhus järnvägen
gm 14101100

den 21/8 1958

Ansökningen biträdes av:

(namnteckning)	för	(fastighet)
	»	
	»	
	»	

Anteckningar
Ansökan om att förbjuda till igentäggning av vissa
avlopp i anslutning till järnvägsplanen vid
Lantbruksnämnden uppdrager åt

att svara för ifrågavarande förrättning. Den/..... 19.....

Ytterligare anteckningar m. m. kunna göras å omstående sida.

K o s t n a d s f ö r d e l n i n g .Område I.

Kostnaden för igenläggning av järnvägsdiket å sträckan B - C - D = 282 m har beräknats till 2600:- kronor.

Om järnvägen icke hade funnits borde den täckta ledning, som nu går från riksvägen till järnvägsdiket över Tingberg Gossagården 2³⁰, ha förlängts fram till bäcken - en sträcka på 100 m. Med hänsyn till rådande lutningsförhållanden och vattenmängd erfordras härför en ledning med D 250 mm, som har kostnadsberäknats till 700:- kronor.

För Tingberg 13¹ borde om järnvägen icke hade funnits, den nu befintliga 4" täckdikesstammen förlängas till bäcken - en sträcka på c:a 160 m. På grund av jordens rel. höga halt av gyttjesubstans torde området mellan bäcken och järnvägen icke fordra någon systematisk täckdikning, men ett ytvattendike från järnvägen med 2" tegelrör torde vara nödvändigt. Fastighetens vinst genom att järnvägsdiket igenlägges är således skillnaden i kostnad mellan 2"-ledningen och 4"-ledningen, vilken skillnad har beräknats till 1,25 pr m eller totalt 200:- kronor.

För Tingberg Gossag. 2¹⁸ kan ^{på} analogt sätt framräknas en vinst på c:a 100:- kronor.

Den sammanlagda vinsten för de tre fastigheterna är alltså 1000:- kronor.

Genom att vattnet nu avledes genom järnvägsdiket via järnvägs-trumman vid B till bäcken vid A torde en viss fördyring av underhållet av sträckan A - B komma att uppstå. Om denna sträcka utföres som kombinerat avlopp med 250 mm lantbruksrör och flödesränna, vilket utförande är avsevärt billigare än heltäckt ledning, kommer underhållskostnaderna att bli mycket obetydliga. För närvarande erford-

ras att sträckan A - B rensas till ett betydande djup för att medge torrläggning av de marker, som efter järnvägens tillkomst har sin avrinning till trumman vid B.

Av det ovan sagda framgår att huvuddelen av underhållskostnaderna för sträckan A - B är beroende av att vatten tilledes diket från annat håll. En skälig fördelning är därför att järnvägen svarar för två tredjedelar och Tingberg ll¹, som ensam hade haft underhållet av ifrågavarande sträcka om järnvägen icke hade funnits, svarar för en tredjedel.

Så-som lämplig och skälig kostnadsfördelning får jag därför föreslå:

att av kostnaderna för sträckan B - C - D svarar järnvägens ägare för 1600:- kronor och berörda markägare för 1000:- kronor samt

att av kostnaderna för sträckan A - B svarar järnvägens ägare för 400:- kronor och äg. av Tingberg ll¹ för 200:- kronor.

Järnvägens ägare svarar sammanlagt för 2000:- kronor och berörda markägare för 1200:- kronor av kostnaderna för sträckan A - B - C - D.

De årliga kostnaderna för underhåll av öppna diken av den storlek varom här är fråga torde i medeltal vara 25 öre pr meter. Kapitaliseras denna kostnad efter 4,5 % erhålls en kostnad av c:a 5:80 kronor pr meter dike. Kapitaliserade värdet av det framtida underhållet för de dikessträckor varom här är fråga uppgår således till c:a 1925:- kronor.

Skötseln av de ytvattenbrunnar, som ingår i företaget, liksom underhållet av bäcken till Göta älv bör åvila vederbörande markägare.

Område II.

Kostnaden för igenläggning av järnvägsdiket å sträckan F - G = 208 m har beräknats till 1320:- kronor.

Med hänsyn till rådande förhållanden - ringa vattenmängd samt markernas belägenhet i närheten av bäcken - bör järnvägens ägare svara för hela kostnaden för igenläggning av järnvägsdiket (kostnad pr meter c:a 6,35 kr).

Sträckan E - F kan icke igenläggas med rör på grund av att medelvattenytan ligger för högt. Denna sträcka bör även i fortsättningen bibehållas som öppet avlopp och underhållas av den som tidigare har haft att sköta detta underhåll.

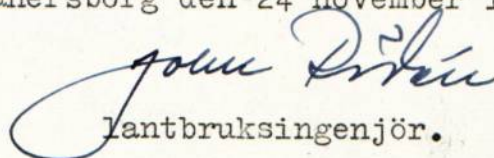
Skötsel av samlingsbrunnarna å sträckan F - G bör åvila vederbörande markägare.

För underhållet av bäcken till Göta älv gäller samma regler som för Område I.

Med ledning av ovanstående utredning har kostnaderna fördelats och uppförts i kolumn 5 av kostnadsfördelningslängden Bil. 3. I kolumn 6 av samma längd har de procentiska fördelningstal, som svarar mot ovannämnda kostnadsandelar, även uträknats.

Skriftlig förening bör träffas mellan berörda sakägare rörande denna kostnadsfördelning. För att densamma skall kunna anses lagligen gällande för all framtid kan den part, som så önskar härför begära syneförrättning enligt vattenlagens bestämmelser.

Vänersborg den 24 november 1956.

lantbruksingenjör.

Fastighet Ägare m. m.	Sök. o. likst. = S	Båtnad kronor	Fastighets andel i			Samfällighets andel i gemensamma kostnader procent
			för särskild av- delning beräk- nad kostnad kronor	för samfällig- heten beräknad kostnad kronor	samfällig- hetens verk- liga kostnad procent	
1	2	3	4	5	6	7
<u>Område I</u>						
Statens Järnvägar				2.000	62.50	
<u>Tingberg Gossag. 2³⁰</u>						
Karl Östlund				700	21.88	
<u>Tingberg Gossag. 2¹⁸</u>						
Erik Jonasson				100	3.12	
<u>Tingberg 13¹(tid. Gossag. 2¹⁹)</u>						
Aug. Andersson				200	6.25	
<u>Tingberg 11¹</u>						
Helge Gustafsson				200	6.25	
Summa				3.200	100.00	
<u>Område II</u>						
Statens Järnvägar				1.320	100.00	
Summa				1.320	100.00	

Vänersborg den 24 november 1956.

Gunn Döber
lantbruksingenjör.

Bil. nr 4.

Dimensioneringstabell.

Avlopp läge	NO		NHQ	NMQ I	D	K	B	Sl	T	t	Anm.
	å ha	sk ha	l/s	l/s _{0/00}	mm	l/s	m		m	m	
<u>A-B-C-D</u>											
D	2	-	4	4.0	150	10					
C	13	3	38	1,5	300	41					
B	33	18	138	1,5	250	25	0,5	1:1,0			
<u>6 - 7</u>											
7 = C	13	3	38	4,0	250	41					
<u>F - G</u>											
G			1	2,0	100	2,5					
12	1,5		3	2,0	100	2,5					

Vänersborg den 24 november 1956.

Joan Petén
lantbruksingenjör.

Läge	Längd m	Arbete, material e. d.	Antal	å-pris kr.	Kostnad	Summa
					kronor	kronor
		<u>Område I</u>				
		Avloppet A - B - C - D .				
		<u>Sträckan A - B Alt. 1 heltäckt avlopp</u>				
0-0+60	60	Lantbruksrör D 450 m	60	12.30	738:-	
-		Grävn.,läggn. o. återfylln. m	60	3.40	204:-	
0+60-0+68	8	Järnvägstrumma ingen åtgärd				
		För arbetsledn. oförutsett m.m. tillägges			138:-	
0		Utloppsskydd U-1			30:-	
0+60		Brunn B-2 D= 1000 st	1	180:-	180:-	(1290:-)
		<u>Sträckan A - B Alt. 2 komb. avlopp</u>				
0-0+60	60	Lantbruksrör D 250 m	60	5:-	300:-	
		Grävn.,läggn. o. återfylln. till 0,5 m över rören m	60	2.50	150:-	
0+60-0+68	8	Järnvägstrumma ingen åtgärd				
		För arbetsledn. tillägges			40:-	
0		Utloppsskydd U-1			20:-	
0+60		Intag I-2 D 600			90:-	600:-
		<u>Sträckan B - C</u>				
0+68-2+48	180	Lantbruksrör D 300 m	180	6.70	1206:-	
		Grävn.,läggn. o. återfylln. m	180	2.30	414:-	
		För arbetsledn. m.m. till- lägges			170:-	
2+48		Brunn B-1 D 600			120:-	1910:-
		<u>Sträckan C - D</u>				
2+48-3+50	102	Lantbruksrör D 150 m	102	2.70	275.40	
		Grävn.,läggn. o. återfylln. m	102	2.20	224.40	
		trpt				

Läge	Längd m	Arbete, material e. d.	Antal	å-pris kr.	Kostnad	Summa
					kronor	kronor
		trpt				
		För arbetsledn. m.m. till- lägges			55.20	
3+50		Brunn B-1 D 400			75:-	
2+75,3+00		" B-3 D 400 st	2	30:-	60:-	690:-
	350	Summa				3200:-
		<u>Område II.</u>				
		<u>Sträckan E - F</u>				
10-10+84	84	Öppet avlopp ingen åtgärd				
10+84-10+96	12	Järnvägstrumma ingen åtgärd				
		<u>Sträckan F - G</u>				
10+96-13+04	208	Lantbruksrör D 100 m	208	2.30	478.40	
		Grävn.,läggn. o. återfylln. m	208	2:-	416:-	
		För arbetsledn. m.m. till- lägges			115.60	
10+96		Brunn B-2 D 900			160:-	
12,13+04		" B-1 D 400 st	2	75:-	150:-	1320:-
	208	Summa				1320:-
		<u>S a m m a n d r a g.</u>				
	350	Område I				3200:-
	208	" II				1320:-
	558	Summa				4520:-

Vänersborg den 24 november 1956.

Janne Persson
lantbruksingenjör.

Arbetsbeskrivning

tillhörande förslag till Tingsbergs dikningsföretag 1956
upprättat år 1956 utan samband med laga syn.

Innan arbetet påbörjas skall avvägning och utsättning på
minst var 50:de meter verkställas av sakkunnig person.

Vid arbetets utförande är att iakttaga.

att förekommande dikeskrökar ej får göras skarpa, utan skall i
görligaste mån uträtas eller avrundas;

att upplagen ej må läggas närmare de nya kanterna än 1,0 m;

att upplagen givas behörig lutning mot diket, ej brantare än
1:1,0;

att väl avsläntande öppningar lämnas i upplagen vid vägar, di-
ken och svackor på marken samt där det i övrigt provas nö-
digt för ytvattnets ordentliga avrinnande, dock minst på
var 50:de meter;

att vägbana, bebyggd tomt eller trädgård ej utan vederbörande
ägares medgivande må användas som upplagsplats för dikes-
jord; om vägbana genomgräves skall densamma snarast möj-
ligt återställas i fullgott skick;

att sten och grus så mycket som möjligt sammanföres i lämp-
liga rösen och icke sprides bland den lösa jorden;

att lösjord och lösa stenar icke får kvarlämnas på slänterna;

att där dike går i rågång, diket's mittlinje så förlägges, att
den sammanfaller med rågångslinjen;

2. Beträffande täckta avlopp.

att betongrör skola vara minst 4 veckor gamla och provade med
avseende på täthet och hållfasthet samt i övrigt tillver-
kade enligt de bestämmelser, som äro fastställda för dy-
lika rör till torrlägningsföretag (1950 års normer för
lantbruksrör);

att den i förslaget angivna bottenlinjens höjd avser ledningens
inre bottenlinje;

att flukter utsätts före grävningen, så att ledningen erhåller
den i förslaget angivna lutningen;

att rörledning ej må nedläggas direkt på berg eller sten, utan
skall läggas på rörbädd av minst 10 cm tjockt, väl avjäm-
nat lager grus eller sand;

att om muffrör användas dessa icke tillåtas vila enbart på muffarna utan skola hava god anliggning längs hela rörkroppen;

att där så anses erforderligt - ex.vis i mossjord eller lös le-
ra - rören läggas på lämplig rustbädd;

att vid tillstötande öppna tegdiken vattnet lämpligen bör till-
ledas ledningen antingen genom en brunn enligt typritning
B-8 eller vid mindre ledningar genom en stensil; dessa ar-
beten skall utföras på markägarens särskilda framställning
samt bekostas av denne;

att rörutlopp lämpligen utföres av 3 st med cementbruk fast
sammanfogade betongrör på rustbädd av 2½"-3" plank, som
har minst 3 meters längd, eller enligt typritning U-1;

att pinnad grästorv anbringas kring rörutloppet samt om så er-
fordras i det öppna dikets botten och slänter;

att tegelrörsledningar vid in- och utlopp i brunnar avslutas
med ett betongrör, samt att, om vederbörande markägare så
påfordrar, skall första röret för de täckdikesstammar, som
beräknas komma att utmynna i en brunn, inkopplas i sam-
band med utförandet av brunnen ifråga;

att tegelrör icke utan särskilt tillstånd må inkopplas på
betongrörsledningar;

att ledning ej får överskottas, förrän densamma av veder-
börande kontrollant avsynats;

att innan fullständig täckning sker, rören skola höljas till
minst 0,30 meters djup med stenfri jord;

3. Beträffande samtliga diken

att gränsmärken ej må ändras till sina planlägen eller täckas
med jord, em icke dessförinnan genom vederbörande lant-
mätarens försorg nya punkter blivit utsatta;

att alla arbeten utföras i noggrann överensstämmelse med rit-
ningar och föreskrifter i kostnadsförslaget samt kontrol-
lantens anvisningar;

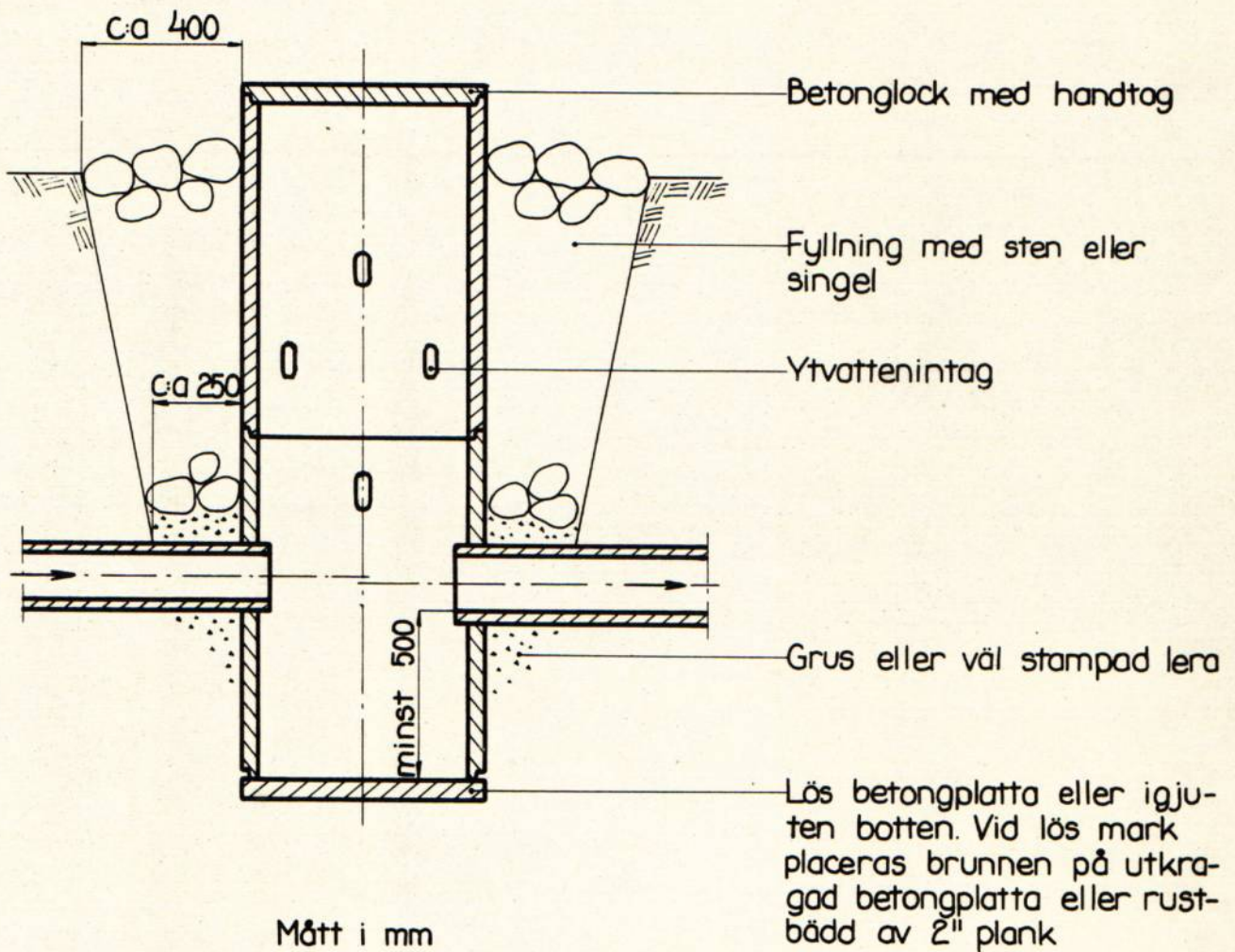
att all rörläggning och andra betongarbeten skola utföras av
fullt kompetenta arbetare;

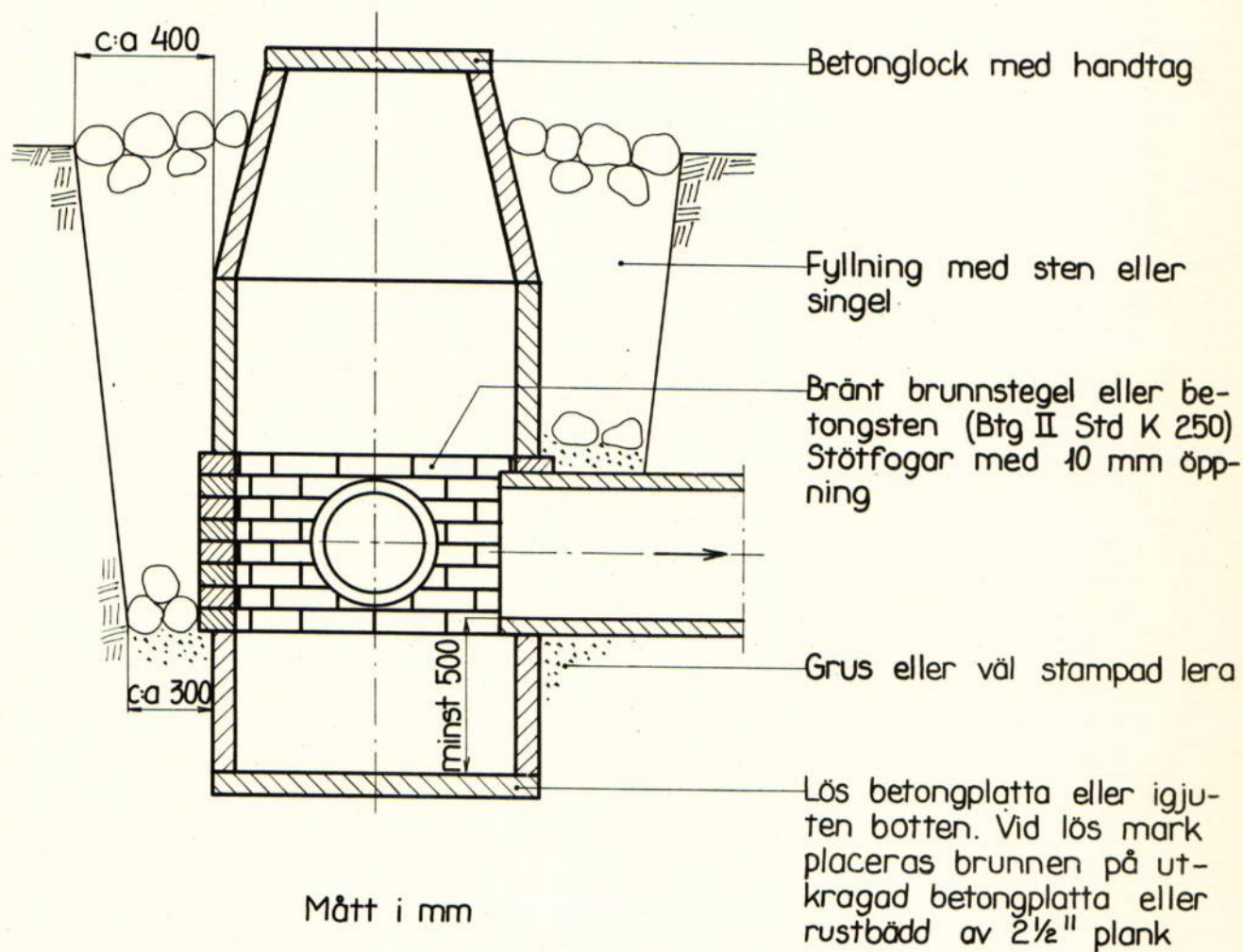
att det åligger entreprenör att taga del av denna arbetsbe-
skrivning;

att

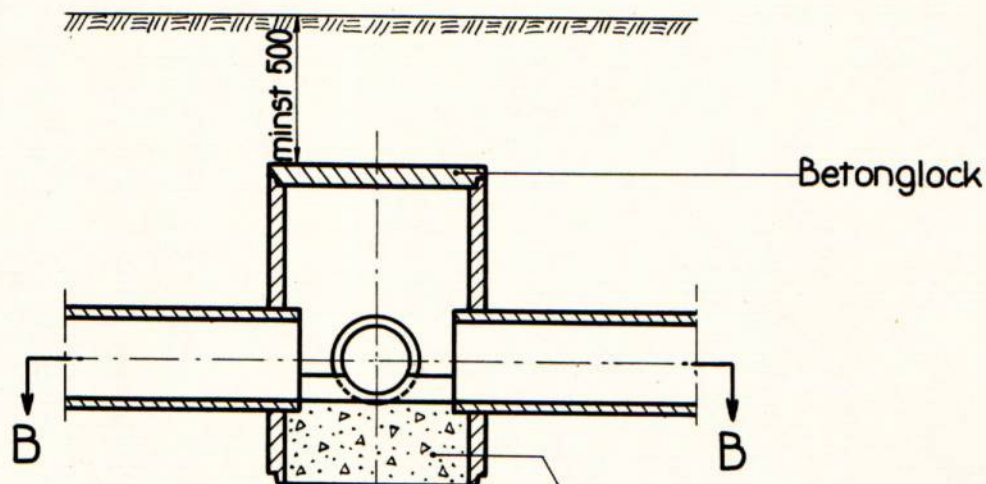
Vänersborg den 24 november 1956.

John Dörre
lantbruksingenjör.

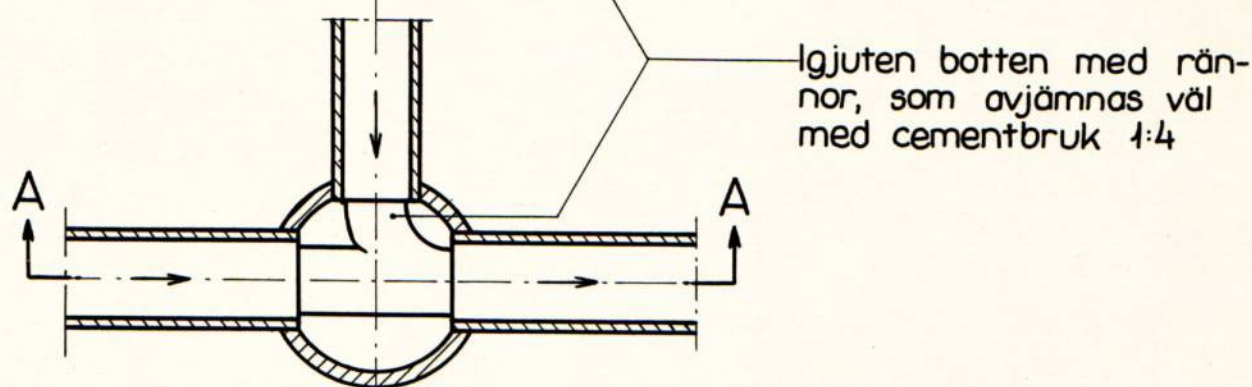

Sektion A-A

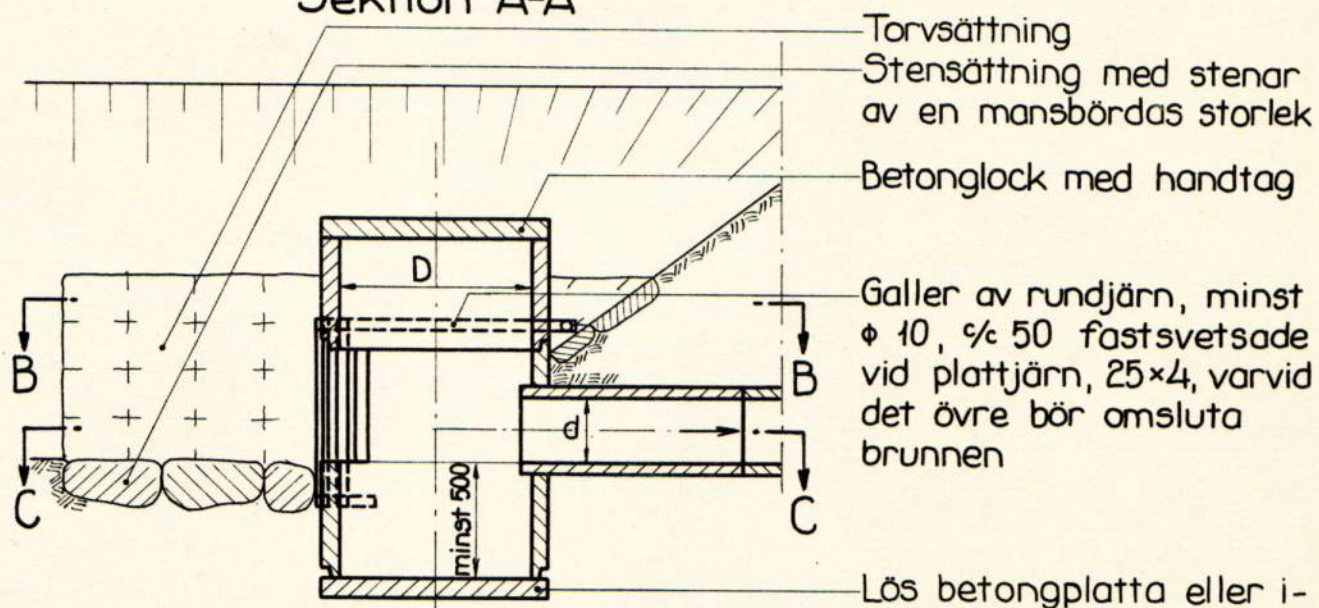

Sektion B-B

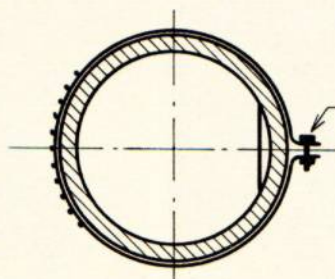

Mått i mm

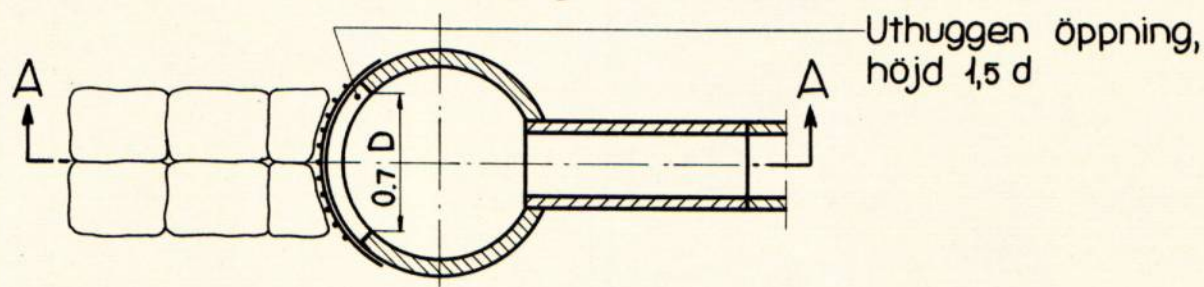
Sektion A-A

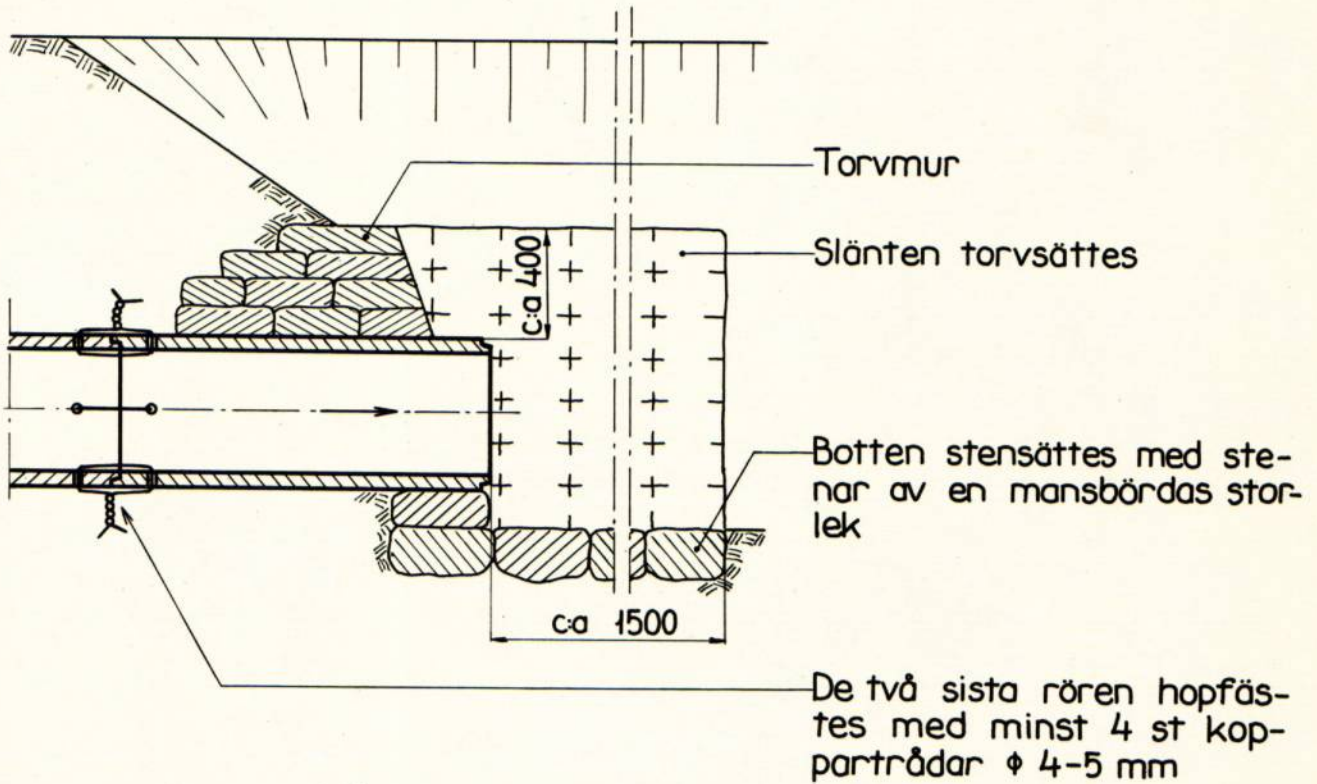
Sektion B-B

Sektion C-C

Mått i mm

Mått i mm